

“ԱՐԵՎԵԿ”
ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱԶԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԲԱՆ

Արեւիկ

10 PARAS

ARREYERK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Consople, Galata

ՕՐԱԹԵՐԸ ԱԶԳՍՅԻՆ

Ուխտաւ Կարմարաներու Հարձ

ԻՆՉ ԿԸՍԷ ՏԻԵՂԵՐԱԿԱՆ ՊՍՏՐԻԱՐԲԸ

[ՈՒՂՂՈՒՄՆ ԿԱՐՁԱՊԵՏԻՆ]

Բարձրագոյն Տէր,
Երբ անցեալ տարի յուլիսի մէջ, սահմանադրական վարչութիւնը անջնայ յաջողութեամբ վերահաստատուեցաւ, Պետութեան բոլոր ժողովուրդները ինդուստրիան լցուցանան, համոզուած ըլլալով թէ ազատական վարչութիւնը պաշտպանելով և պահպանելով ամէն մէկուն ստացած իրաւունքները և ազատութիւնը, ա՛յլ աւելի պիտի ամրապնդէր որչափ անհատներու նոյնքան ալազան ժողովուրդը ազգային ազատ գոյութիւնը և բարոյական ու նիւթական զարգացումը:

Մասնաւորապէս տիեզերական Պատերազմութիւնը, իբր ազգային և կրօնական կեղծոյն Տաճկաստանի Յունաց, հաստատուեցան համոզուած էր թէ իր ստացեալ առանձնաշարժումները զոր նոր վարչութիւնն ալ կը ճանաչէր պիտի պաշտպանէին և պահպանէին, որովհետեւ այդ առանձնաշարժումները՝ որ մէջ մի ազգի գերազանց բարեք կազմող ազգային և կրօնական սկզբունքներու հետ վերաբերութիւն ունին, աւելի ոյժ և հաստատութիւն ստացած են պատմական վաւերացումներով, միջազգային դաշնակցութեամբ, իրենց անընդհատ կիրառութեամբ և անցեալ դարերու աւանդութեամբ:

Իսկ աստի, այդ ստացեալ իրաւունք անվճար պահպանուին ալ յիշատակուած է սահմանադրական նոր օրէնքներով անվճար մէջ ինքնակառ օրէնք, բացառապէս յօդուածով մը՝ որ ըստ էութե՛ Ազգը կը պատպանէ Պետութեան մէջ ընդունուած բոլոր կրօնքներու ազատ կիրառումը, և մինչեւ ցարչ ալ և այլ հասարակութեանց շնորհուած առանձնաշարժումներու պահպանումը:

Ուստի տիեզերական Պատերազմութիւնը զարմացմամբ և ցաօք կը տեսնէ ժամանակէ մը հետէ զորացող այն բացառապէս ծրարները և ձգտումը՝ որով կը փափաքին սահմանափակել, ոչնչացնելու աստիճան, ալ և ալ բարոյաւոր, իր իրաւունքները և առանձնաշարժումները և իր բարոյական իրաւունքները օրիօտաբար ժողովուրդէն վրայ... Այսպէս ալ ապագուցուեցաւ վերջերս Սահմանադրութեան ժԼ, յօդուածի մասին Սորհրդարանին մէջ կատարուած վիճաբանութեամբ, որով միջոցին երեւոյթանաց մէջ մասին ըզոգը՝ նկատմամբ Սահմանադրութեան մէջ բացարձակ առանձնաշարժումներու և իրաւունք հաստատութեան, մերժուելով, բացարձակապէս հասկնացուցաւ զազգային գերակայն կուսակցութեան ծրարները և նպատակը որ է փոփոխումներ յառաջ բերել մեր դպրոցներու գոյութեան, վարելայնութեան և ընդհանրապէս արարու բոլորի վերաբերեալ արդէ կարգին ու կանոնին մէջ, ինչ որ կատարական ձեռնմղութիւն մըն է մեր ամենէն կարևոր իրաւունք և առանձնաշարժումը:

Արդ, տիեզերական Պատերազմութիւնը որչա՞մբ եկեղեցւոյ երկու ժողովուրդներու պարտ սննին կը համարի յայտարարել թէ չի կրնար ընդունիլ որ ու է փոփոխում ի գործարարութեան եղող արարու բոլորին նկատմամբ, որ կը պատահանի մեր դարերէ հետէ ստացած և ընդունուած առանձնաշարժումներուն կամ իրաւունք, ինչպէս որ ալ կը հաստատուին առ այդ վերաբերեալ կայանքական ձեռնմղումներով և Պետութեան, դաշնագրերով և ընդհանուր կանոնադրութեամբ, ըստ 1891 տարու իսկաբնական վերջին շրջաբերականին:

Մասնաւորապէս զպրօններու մասին, տիեզերական Պատերազմութիւնը չպիտի կրնայ հասնել մերժումին՝ իր դարաւոր և անվիճելի իրաւունք ի մասին գոյութեան իր պատասխանատուութեան տակ, կազմակերպութեան և վարչութեան, որպէս մէկու, ամէն կարգի թաղային և ազգային զպրօններու, ըստ նախըզ վար:

Փառովի մասին գրած էի նախորդ թղթակցութեամբ Օսմանի ժողովին եզրակացութեան հակառակ՝ Մայիսի մէջ զիտ շահանքի Հայերէն գրաւած հողերը, Հայերը երթալ գալէ, բողբոջել յուսահասած, նոր փոխ-իրաւական դաշտան կը սպասեն: Իսկ Սայիտ պէյ տաք օրէ ի վեր բանտարկուած է, նախապէս մէկ տարուան բանտարկութեան վճիռ կրած ըլլալով, և որ հաստատուած է վճարելով ստեղծելու:

Ազգային Վարչ. ժողովի անդամ Յովսէփ էֆ. Ազգային բանտարկութեան գործը ոչ նուազ զարմանալի է: Ասոր կը վերաբերի Ազգային կայտը. Փոխանորդի ու թեմական ժողովուրդէն կողմէ Գաւառ գաւառակի գայմազամին ղէմ եղած ըզոգներու ներկայութիւնը, որով թէ յոյն մը ըլլար գայմազամին ղէմ բողբոջել, որուն ընտելեան համար յանձնաժողով մը զրկուեցաւ Գաւառ. այդ յանձնաժողովին անդամները, որոնցմէ մէկն էր Առաջ. Տեղապահ Տ. Չաւէն վրդ., դատաւարների զտան գայմազամին ընթացքը շատ մը յայտնի ապացոյցներով, թէ կը անիրկա զիտ կը շարունակէ իր պատճառը. գաւառակին մէջ վերջին մէկ ամսուան միջոցին զանի զանի սպանութիւնները, աւելորդ է ըսել, Հայերու վրայ. առանց հեղինակները հետապնդելու և դատելու համար գայմազամին ղէմ մէկ փութեամբ թիւն չցուցնելով, ինչքնին դատաւարների և իր պատճառին անարժան ըլլալը ապացուցած է: Երբ էֆ. Վրդ. գործը ամառանից ատեանին ստիչ էր արդէ, բայց որոշումը զանի օրէնք ի վեր կը յետաձգուէ, սպասելով անուշադ կուսակալի նոր փոխանորդ Պէճըր Սամի պէյի գալուտան, որ Արձէ հասած ըլլալով վաղը հոս կը ժամանէ:

Բարեխախտաբար նոր փոխանորդի մասին զոմարտել տեղեկութիւնները կ'աւանուին, արդարապէս ու անկողմնակալ պատճառներն է կ'ըստի և կը յուսացուի որ կարող պիտի ըլլայ վերահաստատել արդարութիւնը, որուն ամենէն աւելի կարտոն էր արդարեւ ի վեր անարդարութիւնը, զիսկ միայն անհաստատութեան ըլլալով, և մասնաւոր կը սպասենք որ անիրկա միանգամ ընդ միշտ մաքրէ այս Ազգէնայի անոններու անարդարութիւնները:

Հայերը բանտարկուելու այս փութեամբ անթանկ հակառակ, անցեալ չարթու ամբաստանի տեսերով մէկը մուսախիմ վճիռ տուաւ Մասնաւոր գաւառակի գայմազամ մէջալ պէյի և ընկերներուն, որոնք անցեալ տարի մայիսեան խոզարկութեանց ատեն Սազան գիւղին մէջ եօթը Հայեր մեքուցուցին պատիւով, տաքցած երկակները նստապեղներ խորով և ուրիշ ստակով տանջանքներով, որոնք ժամանակին գրուած են, իբր թէ ընտապետական կուսակցութեան հրամանը գործարար ըլլալով, անպատասխանուած են: Ինչո՞ք տրեմին դատաւարութեան Նէճիլ Մէհմէտին, որ Համիտի հրամանը կատարած էր շատ նուազ տանջանքներ ի գործ դնելով:

Իսկ նախորդատ պատմ. ատեանի իրաւունքները ամբաստանից ատեանին զրկելը Վարչակցի վրայ պահանջան Գաւառի, որ զանի մը թուրք մշակներ և անոնց անասունները վանքին արտադրութիւնը հոս անստի և անոնց հասարակութեան գերակերպ (վաւելք) վրած էր: Սոր կ'իմանանք որ վաւերիցի ասմանուած նիւթ մը վաւել, երբ մասնաւոր գողցուած ան վանքի անմաններէն և որոնց պահպանութիւնը յանձնուած է գեղերի պահպանին, իրձիգութիւն է եղեր: Գաղանկը անոր մէջ է որ այդ մշակները կը պատիւնէին դատարանին զանի մը թուրք անպատիւներուն և վաւերիցի անոնց տունները կը տանէին:

Մանուկ գիւղի բունկալ Սայիտ պէյի և իրեն պիւրը զրկուած զննել յանձնուեալ:

ԱՆՎԱՐՈՑ ԵՈՐՁԵՐԱՅԻՆՆԵՐ ՄԻՋ.
— Հինգշաբթի իրիկուն շահանք վիճարանութիւն մը կատարուեցաւ Անգլիոյ Երեւ. ժողովին մէջ՝ ազատական նախարարութեան արտաքին թաղաքականութեան մասին: Սրբ Չարս Տիգր, որ արտաքին գործոց նախարարութեան երկուսցոյցին ընտարկութեանը առթիւ վիճաբանութիւն ստալ ըրեալ էր, առաջարկեց նոյն երկուսցոյցին հարկը օրից չի իրեն պարտաւճար, Ազատական կրօնփոխար իստիկ ընտարկութեանը արտաքին գործոց նախարար Սրբ Կառապետ Կրէյի թաղաքականութիւնը՝ զանազան խնդիրներու մասին: Սրբ Չարս Տիգր Ֆրանսայի նախարարական սաղնապին վրայ իտակ լով ըստ. — Եմբանայի կատարարութեան մինչեւ մէկ աստիճան անկան պատճառ է պահպան արեւմտեան զի մը շատ արկանախնդրական թաղաքականութիւնը, որոնց մէջ է հակ Անգլիան, Պ. Տիգրապէյի ղէմ եղած յարակուսին պատճառը այն է թէ այս վերջինը շտապի ձեռն մը ստաւ էր արեւմտեան միջե վերջին համարկութեանց, որոնք ստորնացումի առաջնորդելին, ինչպէս ըստաւ Պ. Յիլմասա, ալախարով ուրիշ տեղութեանց պարտադրելու այն տեսակ պայմաններ գործ այս վերջինները էին կրնար ընդունիլ, և այդ թաղաքականութիւնն էր զոր վրանի հարկաբուրեցան սպանալը ինչ անգլիան: Սրբ Չարս Տիգր զննադատեց Անգլիոյ կատարարութեան ընթացքը զանազան խնդիրներու մէջ, ինչպէս են Պոսան-Հէր-տէրի կցման, կրեալի ու Գանդի վերաբերեալները: Բայց թէ զի մը շատ պընդած էին Պրիւիի Կաշապութեան անհարաբարեութեանը վրայ: Գոհոյի մասին ալ Անգլիոյ կատարարութիւնը տկար գտնուած է: Գործարարական երեւոյթան Պ. Հէլմեթընը ընտարկութեան կատարարութիւնը Ռուսիոյ կայսեր մտերմ Անգլիա պայելուտն պայտճական հանգամանք մը արեւելուն համար: Սրբ Կառապետ Կրէյ, Սրբ Չարս Տիգր պատասխանելով ըստ. թէ միտա տրեւորութեան միջե զոյսպած համաձայնութիւնները ընտա պատարար մը չեն կանգնել Անգլիոյ և այլ երկիրներու միջե, որոնց հետ համաձայնութիւն գոյացած էր: Նախարար յարց թէ բրիտանական կատարարութիւնը որչա՞ծ է պահել այդ համաձայնութիւնները, վրան զի ասոնք անհայտ օգտակար եղան տեսնութեան պատճառներ անհաստատելով: Կրեալի մասին նախարար ըստ. — Այդ կողմի կը գտնուի շահագրգռող շորս տերութեանց պայտճականութեան և թուրքի գերագոյն վիճարարութեանը տակ: Սիւս մը պիտի ըլլայ կարծիք թէ լուսեայն Երեստատանի կրօնէն է: Անգլիոյ կատարարութիւնը կը փափաքի որ կրեալ տեի մէջ չպատահի այս տեսակ միջադէպ մը որ իստալ օտ. նոր լեժիմին համարակին: Նախարար՝ Ռուսիոյ կայսեր այցելութեանը մասին ալ ըստ. — Վճարան եմ որ Երեւ. ժողովը այդ վիճարարին նրկատմամբ բարեխաղութեան մէջ պիտի չի կրնայ և այն տեսակ ընթացք մը պիտի չունենայ որ կատարուած գործը չեղարցան և անհաստատութիւն մը ստալ ըրեալ է: Միայն երկու կատարարութեանց, այն հակ երկու ժողովուրդներուն միջե: Գործարարական կուսակցութեան պիտ Պ. Ֆէյը շերտ ըստ. թէ Անգլիոյ զալքը մարդը ուս ժողովութեան ներկայացուցիչը չէ և թէ այդ պարագային Կառապետ թաղաքան ալ Անգլիոյ ժողովուրդեան ներկայացուցիչը չըլլար: Այս խօսքերը ծանարարեցին գործարարականները: Արեւելոյ Սրբ Չարս Տիգր պարտաւճարի առաջարկը մերժուեցաւ: 79 ղէմ 187 ձայնով:

ՊԱՐՏԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋ. — Զարեքարթի օրը տեղի ունեցաւ Գարսից նոր Եսահն՝ Անգլիոյ Միջազգային Թաղաքականութեան Նոր Ետը, ասանթիկ տարկան, գաղը բարձրացաւ: Ետս հրապարակ էր իր բանուած հաշուետուրը և գարգանակաւոր ասթրազանէ գլխաւորով: Անգլիոյ Միջազգային Թաղաքականութեան Նոր Ետը, ըստ էութեան թէ կատարելապէս կ'ընթան իր վրայ ծանրացող պատասխանատուութիւնը, յարցն. — Վին որ կարելի է պիտի ընեմ կատարելու այն պարտաւորութիւնները զորս ստալ իր թեքել իմ իստալ բարձր զլրքա: Այդ պարտականութեանց կիրառման համար ընտա այժմ պիտի չի ընտարկուի պարսիկ ազգին տնջանքները: Արարողութիւնը զուտ ուսակատարական հանգամանք մը ունեցաւ, որուն նմանը մինչեւ հիմա տեսուած չէր: Այդ արարողութեան աստիճանաբար անհաշուանք կը շտար ազգայնական գիւտարներուն ներկայութիւնը, որոնք մտերմ կեցած էին: Ազգային արտաւոր Ռորթըրը, որ էպպէս արեւմտարական կազմակերպութիւն մըն է, գիտէ արդէն թէ երկրին համար որքան վատագոյն պիտի ըլլայ հակառակ ընթացք մը առտական շրջանակի նախադիտութեան մէջ: Ռուսի նոյն Ռորթըրը հետազոտեց նախադիտութեանը ներկայութեան, ջոյց տալով բարեկամ անգլիան մը ղէմ թէ նախապէս ցոյցերու ստալ բերելիք վատագոյնը, տերութիւն մը որ զանազան առթիւներու մէջ բացարձակ սպանալութիւններ տուաւ թէ ընտալ պիտի չ'իջատէ երկրին ներքին գործերուն: Նոյն Ռորթըրը ամէն շանք կ'ընէ փարսեւելու ազգին և Ռուսիոյ միջե անուաղ եկած կապակները: Կը յուսացուի որ հանդարտութիւնը մտերմ կատարելա ըլլայ և թէ Ռորթըրը անգամ մը որ գտմարուի, գործերը կանոնաւոր ընթացք մը պիտի ստանան երկրին ամենամեծ օգտին համար: Չըն-էս-Սուլթանի մեքնայութիւնները միայն մտահոգութիւն կը պատճառեն Պարսկաստանի արտաքին միջադարձերը: Թէ՛հրանի մէջ յուսակատարութիւն կատարուեցան նոր Ետին գաւակարարութեան առթիւ: Անգլիոյ Միջազգային Թաղաքականութեան մէջ ընդունելութիւն մը կատարեց, որուն ներկայ էին նախարարները: Ետոյ Ետը պատասխան պատահանքն զիտը խոզարարութեան մէջ տողանցումը:

— Ռուսիա վերջնապէս հուսանեցաւ ընկալանից յանգնելու Պարսկաստանի գաւառիկէ Շահին: Նուիրեց Բալուկայի պայտալը, զոր կատարելի կայսրութիւն չի նկատուած է Ռիւի վերջին խախին համար: Կատարող Ետը կ'ընդլիկի ու Պարսիկ ճամբով իր լի պիտի ժամանէ:

— Թէ՛հրանի անգլիական ու ռուսական դեսպանատուները պատճառապէս ծանուցին Պարսկաստանի արտաքին գործոց նախարարին թէ իրենց կատարարութեան մէջ կատարեց, որուն ներկայ էին նախարարները: Ետոյ Ետը պատասխան պատահանքն զիտը խոզարարութեան մէջ տողանցումը:

ԱՆՎԱՐՈՑ ԵՈՐՁԵՐԱՅԻՆՆԵՐ ՄԻՋ.
— Հնդկի կատարարութիւնը ըստան մտահոգութեան մը կը զիտ յաւելուէր զնքերու շինութեան և վասակականութեան որոնք մեծ ոգեւորութեանը կը կատարուին Անգլիայի անտի մէջ: Չինտարները գիտուած են բազմապարտեան իրաւունքով, սահմանագլուխից ցեղեր իրենց ունեցածներէն աւելի յաւազնի գէնքեր կ'աւանդու: Անգլիայի անտի կ'ընդլիկուէր իր զինարանին զօրծարարներուն օրականները և զանոնք շորտարար շինուած զնքերուն օրակին համար:

ԱՆՎԱՐՈՑ Ժողովին նախարարութիւնը արտաւորութիւնը շտաւ Ետը թէ կատարարութիւնը:

մտախուժի Այս... թանի որ անոնք կ'երթան քնք ինչու մնայ Ու նորին կը ծախ հողին, այդ մայր ու նուիրական հողին, որ ալ բան մը չունի հրապուրելի իրեն համար:

ՎԵՋԱՓՈՒ ՊԱՐՈՂԻՊՈՒՐ ԷԶՄԻԱՏՆԻ ՄԷՋ

Վարդարայատի մէջ մեծ պատրաստութիւններ տեսնուած էին արժանաւայելի կերպով դիմաւորելու համար Վեճ. կատարելիքը: Երբեք ու հիւայ կամար մը շինուած էր որուն երկու կողմերը օպտիմալապէս ազդիկներ կանգնած հոտաւէտ ու թարմ ծաղիկներ կը սիրէին Վեճափառին անցքին վրայ:

Վարդարայատի Հայ հասարակութեան ներկայացուցիչ Գրեմատիա Մուշեղեան աղ ու հաց մատոյց Վեճ. Հայրապետին մաղթելով որ նա բարձր պահէ Հայրապետական իշխանութիւնը և առաջնորդէ զինք զԵՎԻ Լուսաւոր ազգերու շարքը: Վեճափառ աղ ու հացը և ժողովուրդը օրհնելով շնորհակալութիւն յայտնելով էլ միանշնորհաբար զացած էին կաթ. Տերապալը և սինթրակամարները: Վեճափառը յատուկ ջգհատքով մը մէջ բարձրած էր ետեւէն ունենալով գաւառապետը, ոստիկանները, հրաւիրակ եզդիներ ու վերջինս և բարձր մաթի ժողովուրդը, ձերբով ու կտուրով: Վեճափառին անցած բոլոր ճամբաները զարդարուած էին դրօշներով և զօրգեղով: Ժամը 3ին կաթիլները ժողովուրդին խանդավառ (պէցցը)ներուն մէջ յաղթական կամար տակն անցնելով, շուրջաւ ու խաչ առած, մտաւ ամառը: Վանին տակը և «Նրապիտա» շարակաւոր առաջնորդուող Մար Տաճար, ուր յուսարարագետ Ալեանը եղաւ ի նախ (մուրախ եղէ նա) Մաղմաղ կարգաւէ յետոյ, ծունկի գալով և վեզարը վերցնելով համբուրելով Սեղանի Սեղանի Սեղանի վրայ գրուած խաչն ու Աւետարանը:

Ապա կաթող. Տերապալ Տ. Գէորգ արքեպ. Սուրբնեան Հայ Ազգին և կ'ըմբռնէր Միաբնութեան կողմէ ողջունելով Վեճափառին գալուստը, ցանկութիւն յայտնելով որ Ան իրեն թիւ ու թիկունք ունենայ Ազգին լաւ ու լաւը և Միաբնութիւնը, իր գործունէութեան ընթացքին մէջ:

Վեճ. կաթողիկոսը դիմել տուաւ Մայր Աթոռին տօնող վիճակը և որդորդելով մէկ սիրտ ու մէկ հոգի ըլլալով դարմանել ցաւերը, ծառայել միան ճշմարիտ կուսակցութեան մը: Աւետարանին և անոր լուսավորչական ժողովուրդը: Օրհնելով Միաբնութիւնն ու ժողովուրդը և առանձնապէս անոնք Վեճափառը:

Իրիկուան ժամը 7ին (ը. ե.) Վեճափառին ընդունուելութեան համար 200 հոգի հետոյ տեղան մը արուեստաւ հրապարակութեանը: Ստուգեցան հրապարակութեանը: Ստուգեցան բաժակաճամբերը: Առաջին բաժակը առաջարկեց Տերապալ Սրբապետը Վեճ. կաթողիկոսին կենաց և խնդրեց օտարի վրայ, որից վերջ ի սիրտս վրդ. երգեց «Նշ Միանի ի Նորէ» շարակալներ: Երկրորդը դարձելով Տերապալին կողմէ միջամտի կենացը: Առաջարկուեցան նաև բաժակներ Տերապալին կենացը Տ. Մեսրոպ Արք. ի կողմէ, Վեճ. Իզմիրեանի կենացը Միաբնութեան կողմէ, Չերազի կենացը Արք. Լուսաւորի կողմէ, զարմեալ Արք. Եպիսկոպոսի կողմէ: Վեճափառի կենացը: Յետոյ Կոմիտաս վրդ. գեղերի կերպով երգեց «Տէր կիցս դու գ'չայ» երգը որից վերջ խոստեցաւ առաջնորդար երգիչին կենացը: Ինչպէս վանքին մէջ հրապարակութիւնը կատարուեցան: Թէ՛ Վեճափառի պատին և դարպասին և թէ՛ զանդակատան երկր. կողմերուն վրայ հարիւրաւոր երեքուստի կան լամբարներ կը վառէին: Գեղերի կիներ, աղլիկներ և երիտասարդները զանազան գունազգեղ տարազներ հագած կը պարէին ու կ'երգէին, յարախանալով սիրեցեալ Հայրապետին գալուստն համար:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

Մեքսիկոյ մաքսային գործերը ամիս մը ի վեր մատանալութիւն կը պատճառուին զանազան պատեհներով: Այսինքն զանազան պատեհներով մէջ մտնող զանազան պատեհներով: Սեղանի Սեղանի Սեղանի վրայ գրուած խաչն ու Աւետարանը:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

պատիկ գին դրուի՝ սպարանքին օրինակ զարթոյն կը պահանջեն, և որովհետեւ հոս ընդհանրապէս յանձնակատարութիւն կ'ընեն և բնականաբար Պոլսէն, Իզմիրէն, Պէրսիէն ֆաթուրաններ ունին ձեռքերը՝ ստիպուած են ինչ գին որ դրուի՝ դրամ ալ: Անցեալ օր օրօքիմայ ֆաթուրա չունեցող մէկը արիւղած բուն գինէն 3000 դանկեան աւելի համար դրամ առաւ. ասիէ վերջինը նոյն ապրանքին օրինակ ֆաթուրա ցուցց, բայց չընդունեցին, ստորիկով թէ իրմէ առաջ որքան դրամ առած էր, բայց նկատողութեան չառին և մարդը ճարձանա՝ հարկաբարու էր դրամ առաւ, ջանի որ Պոլսոյ ֆաթուրա ունէր ջողը: Ուրիչ մէկ անպատեհութիւն մըն ալ, ենթադրեց թէ մարդը դրամ չունի, ինչպէս դրամ ճարձ, որից անտէ և ինչպէս տայ, ներկայ ճիշտածային օրերուն մէջ մը ճարձ որդեգրուի և որդին ճարձ լուսնու ըն չի վատարի: Եւ ինչպէս համար արդեալ այնքան զբոսիներ մաքսային տեսչութիւնը հաստատած է. չէ՛ մի որ վաճառականներուն պէտք եղած դիւրութիւնը ընծայելու, ի պահանջել հարկին դրամի տեղ ապրանք առնելով: Մեք. այնքան չառնելու մասին լրագիրներու մէջ ըստ մը կարգացած չըլլալով, պիտի ինչպէս ընդ որ բացարձակութիւն մը արդու թէ իրա՞ ձեռք օրինակ ֆաթուրա չիցած ստիպուած են անպատեհութեան վճարելու, և եթէ անկա՞ նոր կարգադրութիւն մըն է՝ Մեքսիկոյ համար է չէ՛ թէ ամէն տեղի:

Ս. Առաջինին անուամբ լուրերը բաւական յաւանքին են. այսպէս բանտ նետուած են Ապալի Գուաթեր և որդին կ'երկրէր իրեն, Պատալ Սպիլեր, Իքիսայի ստորին Իրանի միջին, նոյնպէս հրամանատարին ստիպանք անտէն է և Պուլոս պիտի ըզկուի. ասոնցմէ պատ դեռ բռնուելով բանտ նետուելիքն կան Հեսաբիք:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ. ի ալ ընէին, աւելի համարու պիտի չառէին, զի հայ թէ թուրք Սարդարանի անդամ՝ ասիէն ալ Օսմ. հարկերի պատեհն են:

ՍԵՐԱՆԻՆԻՆ Կը գրեն մեզ յունիս 2 թիւով: — Երէկ առաւելան շոգնեալով Օսմ. Սարդարանի անդամ Եսաուր Քէմալ պէյ մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս. գինու արտադրող պատեհներ ընծայուեցան ինչպէս կայարանին մինչև նաւահանգիստ, ուր շոգնեալ առաջնորդուեցաւ շոգնեալով: Հոս դիմելի է թէ ասիէ առաջ Պապիկեան էֆ. նո, որ Եսաուր Քէմալ պէյին պէս Օսմ. Սարդարանին անդամներէն է, մեկնած միջոցին պարզ յարգանքի արժանի չեղաւ. արդեալ միայն թուրք երեւոյթաններուն վրայ պահուած են զինուորական արտադրող պատեհներ, բայց Մեքսիկո կառավարութիւնը միշտ այդպէս շարժած է. որքան կերպ պահանջի արտադրութիւն է. միայն զխնդրու էին թէ նոյն պատեհը եթէ Պապիկեան էֆ.

